

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

**Київський національний університет театру, кіно і телебачення
ім. І.К. Карпенка-Карого**

Інститут екранних мистецтв / Факультет театрального мистецтва

Кафедра гуманітарних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-педагогічної
та навчальної роботи

Інга Чхатарашвілі-Петраш
«___» _____ 2026

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПОЛІТОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Спеціальності 021 – аудіовізуальне мистецтво та виробництво
026 – сценічне мистецтво
(шифр і назва спеціальності)

Освітня програма _____ РІК, РАФ, АМТІК, РДТ _____

Київ – 2026

Розробник: **Голуб Андрій Павлович**, доцент кандидат філософських наук,

Викладачі: Голуб Андрій Павлович, доцент кандидат філософських наук,

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри гуманітарних
дисциплін _____

Протокол від «_27_» серпня 2026 р., № _1_

Завідувач кафедри

_____ Оніщенко О. І. _____
(підпис) (ініціали, прізвище)

«__» _____ 2026__

Пролонговано:

На 2026__/2027__ н.р.

Завідувач кафедри _____ Оніщенко О. І.,

Протокол від _27.08.26 __, № _1

На 20__/20__ н.р.

Завідувач кафедри _____ Оніщенко О. І.,

Протокол від _____20__, № __

На 20__/20__ н.р.

Завідувач кафедри _____ Оніщенко О. І.,

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Форма навчання			
	денна		заочна	
Характеристика навчальної дисципліни	Вибіркова			
Курс	IV			
Семестр	VII			
Кількість кредитів -	3			
Загальний обсяг годин -				
Розподіл годин за видами аудиторних занять та самостійної роботи	Лекційні			
	20			
	Семінарські			
	10			
	Практичні			
	Індивідуальні			
	Лабораторні			
	Самостійна робота			
	90			
Вид підсумкового контролю	залік		залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета формування демократичної політичної культури, теоретичне засвоєння знань про політичну систему суспільства, розуміння сутності, закономірностей, випадковостей та перспектив розвитку політичних подій, явищ, політичної свідомості та політичної культури.

Завдання оволодіння студентами систематизованими знаннями про політику, які б стали основою їхньої громадянської політичної культури. Такі знання потрібні кожній освіченій людині й мають сприяти формуванню вміння самостійно аналізувати політичні явища і процеси, визначати своє місце в них.

Очікувані результати навчання (РН) за дисципліною:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати сутність та складові елементи політичної системи суспільства, закономірності її розвитку та діяльність основних форм і методів політичної діяльності окремих індивідів та суспільних груп, особливості політичного життя суспільства в перехідний період, шляхи розв'язання політичних та економічних проблем українського суспільства.

Вміти визначати основні параметри політичного життя суспільства, тип та форму держави, тип політичного режиму, тип партійної системи, розмір політичного відчуження, тип політичної системи; давати об'єктивну оцінку основних напрямків політичного життя та обґрунтувати її, виражати власне ставлення до подій та явищ політичного життя. Процес вивчення дисципліни повинен сприяти формуванню вмінь і навичок участі у політичному житті, політичної культури

Структура навчальної дисципліни

[illegible]

МЕТА І ЗМІСТ ПОЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ														
УСЬОГО	90	20	10				60							

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. ПРЕДМЕТ ПОЛІТОЛОГІЇ. ПОЛІТОЛОГІЯ В СИСТЕМІ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВОЗНАВСТВА. ПОНЯТТЯ ПОЛІТИКИ.

Предмет політології Формування політології як науки.

Методи і способи вивчення політики. Закони і категорії політології, їх характер, специфіка та співвідношення з законами та категоріями інших суспільствознавчих дисциплін. Структура політичної науки. Методи політологічних досліджень. Функції політології.

Зростання ролі політології в сучасному світі.

Політика як суспільне явище та об'єкт дослідження політичної науки. Визначення політики. Причини виникнення політики. Взаємодія політики з іншими сферами суспільного життя. Соціальність політики.

Основні поняття/ключові слова: політика, політологія, метод, категорія.

Рекомендована література

Баранівський В. Ф. Політологія [Текст]: підручник / В. Ф. Баранівський; Нац. акад. упр. - Київ: НАУ, 2016. - 235 с.

Бойко О.Д. Політичне маніпулювання: навч. посіб. / Олександр Дмитрович Бойко. К.: Академвидав, 2010. – 432 с. (Серія "Альма-матер").

Воронянський О.В. Політологія: підручник / [Воронянський О.В., Кулішенко Т.Ю., Скубій І.В.]; Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка. - Харків: ХНТУСГ ім. Петра Василенка, 2017. - 179 с.

Гелей С. Д. Політологія [Текст]: навчальний посібн. / С. Д. Гелей, С. М. Рутар. - 9-те вид., переробл. і доп. - Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2015. - 370 с. Шифр Ф/Г 311

Даль Роберт А. Поліархія. Участь у політичному житті та опозиція / О.Д. Білогорський (пер.з англ.). – Х.: Каравела, 2002. – 216 с.

Дарендорф Ральф. У пошуках нового устрою: Лекції на тему політики свободи у ХХІ столітті / Анастасія Орган (пер.з нім.). – К.: Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2006. – 110 с.

Горбач, О. Н. Політологія [Текст]: навч. посіб. / Олександр Горбач, Руслан Демчишак; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - 3-тє вид., допов. та перероб. - Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2016. - 259 с

Конституція України [Текст]: станом на 22 січ. 2018 р.: відповідає офіц. тексту. - Харків: Право, 2018. - 70, [2] с.

Кулагін Ю.І., Полурез В. І. Політологія. Практикум: навч. посіб. / Ю. І. Кулагін, В. І. Полурез; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. — К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. — 231 с.

Мальцева, О. В. Політологія [Текст]: навч. посіб. / О. В. Мальцева, Г. М. Марінова; Держ. ВНЗ "Приазов. держ. техн. ун-т". - Маріуполь: ПДТУ, 2015. - 159 с.

Муляр В. І. Політологія [Текст]: навч.-метод. посіб. / Муляр В. І., Загурська-Антонюк В. Ф., Панасюк Н. В.; [за заг. ред. В. І. Муляра]; Житомир. держ. технол. ун-т. - Житомир: Волинь, 2015. - 154 с. Піча В. М., Хома Н. М. Політологія: підручник для студ. вищ. закладів освіти. - 5-те вид., стер. - Л.: Новий Світ-2000, 2008. - 304 с.

Воронянський О.В. Політологія [Текст]: підручник / [Воронянський О. В., Кулішенко Т. Ю., Скубій І. В.]; Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка. - Харків: ХНТУСГ ім. Петра Василенка, 2017. - 179 с.

Політологія: підручник / [М. П. Требін та ін.]; за ред. проф. М. П. Требіна; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Харків: Право, 2018. - 460 с.

Політологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів/ За ред. Кременя В.Г., Горлача М.І. - К.; Харків: Єдинорог, 2007. - 640 с.

Політологія: підручник / О.В. Бабкіна (ред.), В.П. Горбатенко (ред.). - 3-тє вид., перероб., доп. - К.: Академія, 2008. - 567 с.

Політологія: підручник / М.М. Вегеш (ред.). - 3-тє вид., перероб. і доповн. - К.: Знання, 2008. - 384 с.

Стриєк Т. Невловні категорії. Нариси про гуманітаристику, історію і політику в сучасних Україні, Польщі та Росії [Текст] / ТомашСтриєк; [пер. з пол.: А. Павлишин та ін.; наук. ред. В. Склокін]. - Київ: Ніка-Центр, 2015. - 319 с.

Цюрупа М.В., Ясинська В.С. Основи сучасної політології: підручник. - К.: Кондор, 2009. - 354 с.

Тема 2. ОСНОВНІ ЕТАПИ ІСТОРІЇ ПОЛІТИЧНОЇ ДУМКИ.

Політична думка Стародавнього світу. Зачатки політичних поглядів. Політична думка стародавнього Сходу. Політичні доктрини античності. Політичні доктрини Стародавнього Риму. Політична думка в епоху Середньовіччя.

Становлення політичної науки Нового часу. Політична наука в епоху Відродження. Політичні вчення періоду буржуазних революцій в Голландії і Англії.

Раціоналістичні концепції політики.

Марксистські погляди на політику.

Західноєвропейські політичні теорії XX століття.

Основні поняття/ключові слова: політична думка, політична доктрина, теорії.

Рекомендована література

Бжезінський З. Велика Шахівниця. - Л., Ів-Фр.: Лілея-НВ, 2004. - 236 с.

Вебер Макс. Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика / Олександр Погорілий (пер.). - К.: Основи, 1998. - 534 с.

Воронянський О.В. Політологія: підручник / [Воронянський О. В., Кулішенко Т. Ю., Скубій І.В.]; Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка. - Харків: ХНТУСГ ім. Петра Василенка, 2017. - 179 с.

Винниченко й українська соціал-демократія: (зб. док. та матеріалів) / В.С. Лозинський (упоряд. та авт. передмова). - К.: Парламентське видавництво, 2008. - 248 с.

Гелей С. Д. Політологія [Текст]: навчальний посібн. / С. Д. Гелей, С. М. Рутар. - 9-те вид., переробл. і доп. - Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2015. - 370 с. Шифр Ф/Г 311

- Горбач, О. Н. Політологія [Текст]: навч. посіб. / Олександр Горбач, Руслан Демчишак; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - 3-тє вид., допов. та перероб. - Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2016. - 259 с
- Дарендорф Ральф. У пошуках нового устрою: Лекції на тему політики свободи у ХХІ столітті / Анастасія Орган (пер.з нім.). - К.: Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2006. - 110 с.
- Історія політичної думки: підручник / за заг. ред. Н. М. Хоми [І. В. Алексеєнко, Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна та ін.]. - Л.: «Новий світ – 2000», 2016. - 1000 с.
- Історія політичної думки: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, І. Ю. Вільчинська та ін.]; 2-е вид., перероб. і доп. - Львів: «Новий Світ–2000», 2017. - Т.1.: Від зародження до початку ХХ ст. - 404 с.
- Історія політичної думки: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, І. Ю. Вільчинська та ін.]; 2-е вид., перероб. і доп. - Львів: «Новий Світ–2000», 2017. - Т.2.: ХХ – початок ХХІ ст. - 598 с.
- Політична думка ХХ – початку ХХІ століть: методологічний і доктринальний підходи: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.]. - Львів: «Новий Світ-2000», 2016. - Т. 1. - 516 с.
- Політична думка ХХ – початку ХХІ століть: методологічний і доктринальний підходи: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.]. - Львів: «Новий Світ-2000», 2017. - Т. 2. - 535 с.
- Політологія: підручник / [М. П. Требін та ін.]; за ред. проф. М. П. Требіна; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Харків: Право, 2018. - 460 с.
- Кін Дж. Громадянське суспільство: старі образи, нове бачення. - К.: К.І.С.: Аналітично-дослідницький центр "АНОД", 2000. - 191 с.
- Колодій А., Харченко В., Климанська Л., Космина Я. Політологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. - К.: Ельга-Н, Ніка-Центр, 2007. - 584 с.
- Кулагін Ю.І., Полурез В. І. Політологія. Практикум: навч. посіб. / Ю. І. Кулагін, В. І. Полурез; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. — К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. — 231 с.
- Піча В. М., Хома Н. М. Політологія: підручник для студ. вищ. закладів освіти. - 5-те вид., стер. - Л.: Новий Світ-2000, 2008. - 304 с.
- Політологія: навчальний енциклопедичний словник-довідник для студентів ВНЗ I-IV рівнів акредитації / За наук. ред. д-ра політ. н. Н.М. Хоми [В.М. Денисенко, О.М. Сорба, Л.Я. Угрин та ін.]. - Львів: «Новий Світ-2000», 2014. - 779 с.
- Політологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів/ За ред. Кременя В.Г., Горлача М.І. - К.;Харків:Єдинорог, 2007. - 640 с.
- Політологія: підручник / О.В. Бабкіна (ред.), В.П. Горбатенко (ред.). - 3-тє вид., перероб., доп. - К.: Академія, 2008. - 567 с.
- Політологія: підручник / М.М. Вегеш (ред.). - 3-тє вид., перероб. і доповн. - К.: Знання, 2008. - 384 с.
- Романюк А.С. Історія західних політичних вчень: Політичні доктрини ХХ-початку ХХІ ст.: Навч. посіб. Рекомендовано МОН / А.С. Романюк. - К.: Знання, 2011. - 255 с.
- Сучасна політична лексика: енциклопедичний словник-довідник / [І. Я. Вдовичин, Л. Я. Угрин, Г. В. Шипунов та ін.]; за наук. ред. Н. М. Хоми. - Львів: «Новий Світ – 2000», 2015. - 396 с.
- Цюрупа М.В., Ясинська В.С. Основи сучасної політології: підручник. - К.: Кондор, 2009. - 354 с.

Тема 3. СТАНОВЛЕННЯ ТА ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОЇ ПОЛІТИЧНОЇ НАУКИ.

Політичні погляди Київської Русі. Соціально-політична думка в Україні в XVI-XVII ст. Політичні концепції у Києво-Могилянській академії.

Дореволюційний етап розвитку української політичної науки. Міжвоєнний етап розвитку української політичної науки. Післявоєнний етап розвитку української політичної науки.

Історичні форми української державності.

Основні поняття/ключові слова: політична думка, політична доктрина, теорії.

Рекомендована література

Бжезінський З. Велика Шахівниця. – Л., Ів-Фр.: Лілея-НВ, 2004. – 236 с.

Вебер Макс. Соціологія. Загальноісторичні аналізи. Політика / Олександр Погорілий (пер.). – К.: Основи, 1998. – 534 с.

Воронянський О.В. Політологія: підручник / [Воронянський О. В., Кулішенко Т. Ю., Скубій І.В.]; Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка. - Харків: ХНТУСГ ім. Петра Василенка, 2017. - 179 с.

Винниченко й українська соціал-демократія: (зб. док. та матеріалів) / В.С. Лозинський (упоряд. та авт. передмова). – К.: Парламентське видавництво, 2008. – 248 с.

Гелей С. Д. Політологія [Текст]: навчальний посібн. / С. Д. Гелей, С. М. Рутар. - 9-те вид., переробл. і доп. - Львів: Видавництво Львівської комерційної академії, 2015. - 370 с. Шифр Ф/Г 311

Горбач, О. Н. Політологія [Текст]: навч. посіб. / Олександр Горбач, Руслан Демчишак; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - 3-тє вид., допов. та перероб. - Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2016. - 259 с

Даль Роберт А. Поліархія. Участь у політичному житті та опозиція / О.Д. Білогорський (пер.з англ.). – Х.: Каравела, 2002. – 216 с.

Дарендорф Ральф. У пошуках нового устрою: Лекції на тему політики свободи у ХХІ столітті / Анастасія Орган (пер.з нім.). – К.: Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2006. – 110 с.

Історія політичної думки: підручник / за заг. ред. Н. М. Хоми [І. В. Алексеєнко, Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна та ін.]. – Л.: «Новий світ – 2000», 2016. – 1000 с.

Історія політичної думки: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, І. Ю. Вільчинська та ін.]; 2-е вид., перероб. і доп. – Львів: «Новий Світ–2000», 2017. – Т.1.: Від зародження до початку ХХ ст. – 404 с.

Історія політичної думки: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, І. Ю. Вільчинська та ін.]; 2-е вид., перероб. і доп. – Львів: «Новий Світ–2000», 2017. – Т.2.: ХХ – початок ХХІ ст. – 598 с.

Політична думка ХХ – початку ХХІ століть: методологічний і доктринальний підходи: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.]. – Львів: «Новий Світ-2000», 2016. – Т. 1. – 516 с.

Політична думка ХХ – початку ХХІ століть: методологічний і доктринальний підходи: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.]. – Львів: «Новий Світ-2000», 2017. – Т. 2. – 535 с.

Політологія: підручник / [М. П. Требін та ін.]; за ред. проф. М. П. Требіна; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Харків: Право, 2018. – 460 с.

Кін Дж. Громадянське суспільство: старі образи, нове бачення. – К.: К.І.С.: Аналітично-дослідницький центр "АНОД", 2000. – 191 с.

Колодій А., Харченко В., Климанська Л., Космина Я. Політологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ельга-Н, Ніка-Центр, 2007. – 584 с.

Кулагін Ю.І., Полурез В. І. Політологія. Практикум: навч. посіб. / Ю. І. Кулагін, В. І. Полурез; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. — К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. — 231 с.

Піча В. М., Хома Н. М. Політологія: підручник для студ. вищ. закладів освіти. – 5-те вид., стер. – Л.: Новий Світ-2000, 2008. – 304 с.

Політологія: навчальний енциклопедичний словник-довідник для студентів ВНЗ I-IV рівнів акредитації / За наук. ред. д-ра політ. н. Н.М. Хоми [В.М. Денисенко, О.М. Сорба, Л.Я. Угрин та ін.]. – Львів: «Новий Світ-2000», 2014. – 779 с.

Політологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів/ За ред. Кременя В.Г., Горлача М.І. – К.;Харків:Єдиноріг, 2007. – 640 с.

Політологія: підручник / О.В. Бабкіна (ред.), В.П. Горбатенко (ред.). – 3-тє вид., перероб., доп. – К.: Академія, 2008. – 567 с.

Політологія: підручник / М.М. Вегеш (ред.). – 3-тє вид., перероб. і доповн. – К.: Знання, 2008. – 384 с.

Романюк А.С. Історія західних політичних вчень: Політичні доктрини XX-початку XXI ст.: Навч. посіб. Рекомендовано МОН / А.С. Романюк. – К.: Знання, 2011. – 255 с.

Сучасна політична лексика: енциклопедичний словник-довідник / [І. Я. Вдовичин, Л. Я. Угрин, Г. В. Шипунов та ін.]; за наук. ред. Н. М. Хоми. – Львів: «Новий Світ – 2000», 2015. – 396 с.

Цюрупа М.В., Ясинська В.С. Основи сучасної політології: підручник. – К.: Кондор, 2009. – 354 с.

Тема 4. ПОЛІТИЧНА ВЛАДА І ФОРМИ ЇЇ ЗДІЙСНЕННЯ.

Влада як одна з найголовніших категорій політики. Сутність влади. Джерела влади. Реалізація влади. Концепція влади. Демократія: сутність, доктрини, різновиди.

Політична еліта в структурі влади. Сутність політичного лідерства та його типологія.

Основні поняття/ключові слова: політика, влада, демократія, лідерство.

Рекомендована література

Бойко О.Д. Політичне маніпулювання: навч. посіб. / Олександр Дмитрович Бойко. К.: Академвидав, 2010. – 432 с. (Серія "Альма-матер").

Боринська О. Моніторинг виборчого процесу як сприяння розвитку демократії // Політ. менеджмент. – 2009. – № 1. – с. 79-86.

Винниченко й українська соціал-демократія: (зб. док. та матеріалів) / В.С. Лозинський (упоряд. та авт. передмова). – К.: Парламентське видавництво, 2008. – 248 с.

Воронянський О.В. Політологія: підручник / [Воронянський О. В., Кулішенко Т. Ю., Скубій І.В.]; Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка. - Харків: ХНТУСГ ім. Петра Василенка, 2017. - 179 с.

Грабовський О. І. Державна політика України у сфері соціально-економічного розвитку в контексті європейської інтеграції / Грабовський Олександр Ігорович; Львів. - Львів: Регіон. ін-т держ. упр.; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, 2018.

Данильян О. Г. Політична влада як механізм регулювання конфліктів у сучасних суспільствах [Електронний ресурс] / О. Г. Данильян // Вісник Національного університету "Юридична

академія України імені Ярослава Мудрого". Серія: Філософія, філософія права, політологія, соціологія. - 2014. - № 4. - С. 7-14.

Інформаційна складова державної політики та управління [Текст]: монографія / [Соловйов С. Г. та ін.; заг. ред. Грицяк Н. В.]; Нац. акад. держ. упр. при Президенті України, каф. інформ. політики та електрон. урядування. – Київ: К. І. С., 2015. – 318 с.

Колодій А., Харченко В., Климанська Л., Космина Я. Політологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ельга-Н, Ніка-Центр, 2007. – 584 с.

Кулагін Ю.І., Полурез В. І. Політологія. Практикум: навч. посіб. / Ю. І. Кулагін, В. І. Полурез; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. — К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2010. — 231 с.

Піча В. М., Хома Н. М. Політологія: підручник для студ. вищ. закладів освіти. – 5-те вид., стер. – Л.: Новий Світ-2000, 2008. – 304 с.

Політологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів/ За ред. Кременя В.Г., Горлача М.І. – К.;Харків:Єдиноріг, 2007. – 640 с.

Політологія: підручник / О.В. Бабкіна (ред.), В.П. Горбатенко (ред.). – 3-тє вид., перероб., доп. – К.: Академія, 2008. – 567 с.

Політологія: підручник / [М. П. Требін та ін.]; за ред. проф. М. П. Требіна; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Харків: Право, 2018. – 460 с.

Суспільно-політичні трансформації в Україні: від задумів до реалій: монографія / В.Ф. Солдатенко, Т.А. Бевз, В.П. Горбатенко та ін. – К.: Парлам. вид-во, 2009. – 536 с.

Реалізація державної молодіжної політики в Україні [Текст]: монографія / С. М. Домбровська [та ін.]. - Харків: Нац. ун-т цивіл. захисту України, 2018. - 197 с.

Телешун С.О., Рейтерович І.В. Вплив фінансово-політичних груп на прийняття стратегічних рішень у сфері політики та економіки: українські реалії: монографія. – К.; Херсон, 2008. – 151 с.

Трипольський В.О. Демократія і влада. – К.: Парламентське вид-во, 2007. – 174 с.

Феномен пропаганди та антипропаганди у сучасному світі: історико-політологічний дискурс [Текст]: монографія. - Запоріжжя: Інтер-М, 2018.

Цюрупа М.В., Ясинська В.С. Основи сучасної політології: підручник. – К.: Кондор, 2009. – 354 с.

Тема 5. ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА СУСПІЛЬСТВА. ДЕРЖАВА ЯК БАЗОВИЙ ЕЛЕМЕНТ ПОЛІТИЧНОЇ СИСТЕМИ СУСПІЛЬСТВА.

Поняття політичної системи. Структура політичної системи. Політичні відносини. Політичні інститути. Політичні і правові норми. Політична свідомість і політична культура. Механізм функціонування політичної системи. Класифікація політичних систем. Проблеми формування політичної системи в Україні.

Поняття держави та її природа. Теорія походження держави. Структура та функції держави. Форми політичного правління та державного устрою. Політичний режим. Тенденції розвитку сучасної держави.

Основні поняття/ключові слова: система, суспільство, держава.

Рекомендована література

Актуальні проблеми міжнародних відносин: зб. наук. пр. Вип. 73, ч. 2 / Ред.: Л.В. Губерський. – К.: Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка, Ін-т міжнар. відносин, 2008. – 275 с.

Бойко О.Д. Політичне маніпулювання: навч. посіб. / Олександр Дмитрович Бойко. К.: Академвидав, 2010. – 432 с. (Серія "Альма-матер").

Васильчук Є. О. Політичний радикалізм та екстремізм у молодіжному середовищі України [Текст]: монографія / Є. О. Васильчук. - 2-ге вид., випр. і допов. - Черкаси: Ольга Вовчок [вид.], 2015. – 414 с.

Воронянський О.В. Політологія: підручник / [Воронянський О. В., Кулішенко Т. Ю., Скубій І. В.]; Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка. - Харків: ХНТУСГ ім. Петра Василенка, 2017. - 179 с.

Гаєк Ф.А. Конституція свободи. – Львів: Літопис, 2002. – 556 с.

Гонюкова Л.В., Максимець Б.М. Суспільно-політичні об'єднання: теорія і практика: навч.-метод. посібник. – К.: Генеза, 2009. – 234 с.

Горбач О. Н. Політологія [Текст]: навч. посіб. / Олександр Горбач, Руслан Демчишак; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - 3-тє вид., допов. та перероб. - Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2016. - 259 с.

Ігнатенко Т. С. Політика формування середнього класу: сутність, складові та пріоритетні напрями в Україні [Електронний ресурс] / Т. С. Ігнатенко // Бізнес Інформ. - 2018. - № 4. - С. 214-221.

Кін Дж. Громадянське суспільство: старі образи, нове бачення. – К.: К.І.С.: Аналітично-дослідницький центр "АНОД", 2000. – 191 с.

Колодій А., Харченко В., Климанська Л., Космина Я. Політологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ельга-Н, Ніка-Центр, 2007. – 584 с.

Піча В. М., Хома Н. М. Політологія: підручник для студ. вищ. закладів освіти. – 5-те вид., стер. – Л.: Новий Світ-2000, 2008. – 304 с.

Політична думка XX – початку XXI століть: методологічний і доктринальний підходи: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.]. – Львів: «Новий Світ-2000», 2016. – Т. 1. – 516 с.

Муляр В. І. Політологія [Текст]: навч.-метод. посіб. / Муляр В. І., Загурська-Антонюк В. Ф., Панасюк Н. В.; [за заг. ред. В. І. Муляра]; Житомир. держ. технол. ун-т. - Житомир: Волинь, 2015. - 154 с.

Політологія: підручник / [М. П. Требін та ін.]; за ред. проф. М. П. Требіна; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Харків: Право, 2018. – 460 с.

Політологія: підручник / О.В. Бабкіна (ред.), В.П. Горбатенко (ред.). – 3-тє вид., перероб., доп. – К.: Академія, 2008. – 567 с.

Політологія: підручник / М.М. Вегеш (ред.). – 3-тє вид., перероб. і доповн. – К.: Знання, 2008. – 384 с.

Сліпець П.П. Політичні цінності: теорія і методологія пізнання та реалізації. – К.: Знання України, 2009. – 251 с.

Суспільно-політичні трансформації в Україні: від задумів до реалій: монографія / В.Ф. Солдатенко, Т.А. Бєвз, В.П. Горбатенко та ін. – К.: Парлам. вид-во, 2009. – 536 с.

Цимбалістий В.Ф. Теорія міжнародних відносин: навч. посіб. – 3-тє вид., доповн. та виправл. – Л.: Новий Світ-2000, 2009. – 357 с.

Цюрупа М.В., Ясинська В.С. Основи сучасної політології: підручник. – К.: Кондор, 2009. – 354 с.

Тема 6. ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО І ПРАВОВА ДЕРЖАВА.

Поняття громадянського суспільства. Основні концепції громадянського суспільства. Сутність та основні принципи правової держави, її співвідношення з громадянським суспільством. Проблеми формування правової держави та громадянського суспільства в Україні.

Основні поняття/ключові слова: суспільство, громадянство, право.

Рекомендована література

Баранівський В. Ф. Політологія [Текст]: підручник / В. Ф. Баранівський; Нац. акад. упр. - Київ: НАУ, 2016. - 235 с. Боринська О. Моніторинг виборчого процесу як сприяння розвитку демократії // Політ. менеджмент. – 2009. – № 1. – с. 79-86.

Воронянський О.В. Політологія: підручник / [Воронянський О. В., Кулішенко Т. Ю., Скубій І.В.]; Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка. - Харків: ХНТУСГ ім. Петра Василенка, 2017. - 179 с.

Закон України "Про Кабінет Міністрів України" [Текст]: станом на 10 трав. 2018 р. - офіц. вид. - Харків: Право, 2018. - 46, [1] с.

"Законодавство України: недоліки, проблеми систематизації та перспективи розвитку", всеукраїнська науково-практична конференція (2018; Херсон). Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції "Законодавство України: недоліки, проблеми систематизації та перспективи розвитку", 9-10 лютого 2018 р. [Текст] / Херсон. держ. ун-т, Юрид. ф-т, Чорномор. нац. ун-т ім. Петра Могили, Півден. регіон. наук. центр Нац. акад. прав. наук України; [редкол.: О. С. Саїнчин та ін.]. - Херсон: Гельветика, 2018. - 123 с.

Ігнатенко Т. С. Політика формування середнього класу: сутність, складові та пріоритетні напрями в Україні [Електронний ресурс] / Т. С. Ігнатенко // Бізнес Інформ. - 2018. - № 4. - С. 214-221.

Кін Дж. Громадянське суспільство: старі образи, нове бачення. – К.: К.І.С.: Аналітично-дослідницький центр "АНОД", 2000. – 191 с.

Конституція України [Текст]: станом на 22 січ. 2018 р.: відповідає офіц. тексту. - Харків: Право, 2018. - 70, [2] с.

Піча В. М., Хома Н. М. Політологія: підручник для студ. вищ. закладів освіти. – 5-те вид., стер. – Л.: Новий Світ-2000, 2008. – 304 с.

Політична думка XX – початку XXI століть: методологічний і доктринальний підходи: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.]. – Львів: «Новий Світ-2000», 2016. – Т. 1. – 516 с.

Політична думка XX – початку XXI століть: методологічний і доктринальний підходи: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.]. – Львів: «Новий Світ-2000», 2017. – Т. 2. – 535 с.

Політологія: підручник / [М. П. Требін та ін.]; за ред. проф. М. П. Требіна; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Харків: Право, 2018. – 460 с.

Політологія: підручник / О.В. Бабкіна (ред.), В.П. Горбатенко (ред.). – 3-тє вид., перероб., доп. – К.: Академія, 2008. – 567 с.

Політологія: підручник / М.М. Вегеш (ред.). – 3-тє вид., перероб. і доповн. – К.: Знання, 2008. – 384 с.

Суспільно-політичні трансформації в Україні: від задумів до реалій: монографія / В.Ф. Солдатенко, Т.А. Бевз, В.П. Горбатенко та ін. – К.: Парлам. вид-во, 2009. – 536 с.

Телешун с. Нові українські політичні реалії і процес формування засад громадянського суспільства // Політ. менеджмент. – 2008. – № 1. – с. 3-8.

Цюрупа М.В., Ясинська В.С. Основи сучасної політології: підручник. – К.: Кондор, 2009. – 354 с.

Тема 7. ПОЛІТИЧНІ ПАРТІЇ ТА СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ РУХИ.

Сутність політичних партій. Чинники виникнення та розвитку політичних партій. Соціальна база політичних партій. Типологія політичних партій. Функції політичних партій. Партійні системи: основні концепції. Проблема багатопартійності в Україні.

Сутність і функції суспільно-політичних рухів. Суспільно-політичні рухи в демократичних країнах.

Основні поняття/ключові слова: політичні партії, типологія, система, суспільно-політичні рухи, демократія.

Рекомендована література

Баранівський В. Ф. Політологія [Текст]: підручник / В. Ф. Баранівський; Нац. акад. упр. - Київ: НАУ, 2016. - 235 с. Бойко О.Д. Політичне маніпулювання: навч. посіб. / Олександр Дмитрович Бойко. К.: Академвидав, 2010. – 432 с. (Серія "Альма-матер").

Боринська О. Моніторинг виборчого процесу як сприяння розвитку демократії // Політ. менеджмент. – 2009. – № 1. – с. 79-86.

Воронянський О.В. Політологія: підручник / [Воронянський О. В., Кулішенко Т. Ю., Скубій І.В.]; Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка. - Харків: ХНТУСГ ім. Петра Василенка, 2017. - 179 с.

Закон України "Про Кабінет Міністрів України" [Текст]: станом на 10 трав. 2018 р. - офіц. вид. - Харків: Право, 2018. - 46, [1] с.

Ігнатенко Т. С. Політика формування середнього класу: сутність, складові та пріоритетні напрями в Україні [Електронний ресурс] / Т. С. Ігнатенко // Бізнес Інформ. - 2018. - № 4. - С. 214-221.

Колодій А., Харченко В., Климанська Л., Космина Я. Політологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: Ельга-Н, Ніка-Центр, 2007. – 584 с.

Конституція України [Текст]: станом на 22 січ. 2018 р.: відповідає офіц. тексту. - Харків: Право, 2018. - 70, [2] с.

Піча В. М., Хома Н. М. Політологія: підручник для студ. вищ. закладів освіти. – 5-те вид., стер. – Л.: Новий Світ-2000, 2008. – 304 с.

Політична думка XX – початку XXI століть: методологічний і доктринальний підходи: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.]. – Львів: «Новий Світ-2000», 2016. – Т. 1. – 516 с.

Політична думка XX – початку XXI століть: методологічний і доктринальний підходи: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.]. – Львів: «Новий Світ-2000», 2017. – Т. 2. – 535 с.

Політологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів/ За ред. Кременя В.Г., Горлача М.І. – К.; Харків:Єдинорог, 2007. – 640 с.

Політологія: підручник / О.В. Бабкіна (ред.), В.П. Горбатенко (ред.). – 3-тє вид., перероб., доп. – К.: Академія, 2008. – 567 с.

Політологія: підручник / [М. П. Требін та ін.]; за ред. проф. М. П. Требіна; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Харків: Право, 2018. - 460 с.

Реалізація державної молодіжної політики в Україні [Текст]: монографія / С. М. Домбровська [та ін.]. - Харків: Нац. ун-т цивіл. захисту України, 2018. - 197 с.

Суспільно-політичні трансформації в Україні: від задумів до реалій: монографія / В.Ф. Солдатенко, Т.А. Бевз, В.П. Горбатенко та ін. - К.: Парлам. вид-во, 2009. - 536 с.

Телешун С.О., Рейтерович І.В. Вплив фінансово-політичних груп на прийняття стратегічних рішень у сфері політики та економіки: українські реалії: монографія. - К.; Херсон, 2008. - 151 с.

Трипольський В.О. Демократія і влада. - К.: Парламентське вид-во, 2007. - 174 с.

Цюрупа М.В., Ясинська В.С. Основи сучасної політології: підручник. - К.: Кондор, 2009. - 354 с.

Тема 8. ПОЛІТИЧНА КУЛЬТУРА ТА ПОЛІТИЧНА СВІДОМІСТЬ СУСПІЛЬСТВА.

ОСОБА І ПОЛІТИКА.

Поняття політичної культури. Структура політичної культури. Типи політичної культури. Поняття субкультури. Функції політичної культури. Особливості сучасної політичної культури.

Сутність політичної свідомості. Структура політичної свідомості. Ідеологія як форма політичної свідомості. Рівні політичної свідомості. Типи політичної свідомості. Функції політичної свідомості. Проблеми становлення і роль політичної свідомості в сучасній Україні.

Особа як суб'єкт політики. Політична соціалізація особи. Шляхи подолання політичного відчуження особи. Свобода особи і держава. Політична поведінка особи. Механізм включення в політику.

Основні поняття/ключові слова: культура, свідомість, особа, суспільство, політика.

Рекомендована література

Баранівський В. Ф. Політологія [Текст]: підручник / В. Ф. Баранівський; Нац. акад. упр. - Київ: НАУ, 2016. - 235 с. Бебик В.М., Головатий М.Ф., Ребкало В.А. Політична культура сучасної молоді. - К.: Український НДІ проблем молоді, 2007. - 112 с.

Бойко О.Д. Політичне маніпулювання: навч. посіб. / Олександр Дмитрович Бойко. К.: Академвидав, 2010. - 432 с. (Серія "Альма-матер").

Бурдяк В.І., Ротар Н.Ю. Політична культура, ідеологія, психологія: Навч. посіб. - Чернівці: Рута, 2006. - 104 с.

Воронянський О.В. Політологія: підручник / [Воронянський О. В., Кулішенко Т. Ю., Скубій І.В.]; Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка. - Харків: ХНТУСГ ім. Петра Василенка, 2017. - 179 с.

Демчук П.О., Мандрагеля В.А. Російська політична культура: філос.-політол. трактат. - К.: Молодь, 2009. - 312 с.

Ігнатенко Т. С. Політика формування середнього класу: сутність, складові та пріоритетні напрями в Україні [Електронний ресурс] / Т. С. Ігнатенко // Бізнес Інформ. - 2018. - № 4. - С. 214-221.

Закон України "Про Кабінет Міністрів України" [Текст]: станом на 10 трав. 2018 р. - офіц. вид. - Харків: Право, 2018. - 46, [1] с.

Колодій А., Харченко В., Климанська Л., Космина Я. Політологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. - К.: Ельга-Н, Ніка-Центр, 2007. - 584 с.

Конституція України [Текст]: станом на 22 січ. 2018 р.: відповідає офіц. тексту. - Харків: Право, 2018. - 70, [2] с.

Піча В. М., Хома Н. М. Політологія: підручник для студ. вищ. закладів освіти. – 5-те вид., стер. – Л.: Новий Світ-2000, 2008. – 304 с.

Політична думка XX – початку XXI століть: методологічний і доктринальний підходи: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.]. – Львів: «Новий Світ-2000», 2016. – Т. 1. – 516 с.

Політична думка XX – початку XXI століть: методологічний і доктринальний підходи: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.]. – Львів: «Новий Світ-2000», 2017. – Т. 2. – 535 с.

Політологія: підручник / [М. П. Требін та ін.]; за ред. проф. М. П. Требіна; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Харків: Право, 2018. – 460 с.

Політологія: підручник / О.В. Бабкіна (ред.), В.П. Горбатенко (ред.). – 3-тє вид., перероб., доп. – К.: Академія, 2008. – 567 с.

Реалізація державної молодіжної політики в Україні [Текст]: монографія / С. М. Домбровська [та ін.]. - Харків: Нац. ун-т цивіл. захисту України, 2018. - 197 с.

Рябов с.Г. Державна влада: проблеми авторитету і легітимності. – К.:Національний ін-т стратегічних досліджень. 2007. – 117с.

Суспільно-політичні трансформації в Україні: від задумів до реалій: монографія / В.Ф. Солдатенко, Т.А. Бевз, В.П. Горбатенко та ін. – К.: Парлам. вид-во, 2009. – 536 с.

Цюрупа М.В., Ясинська В.С. Основи сучасної політології: підручник. – К.: Кондор, 2009. – 354 с.

Тема 9. ЕТНОНАЦІОНАЛЬНІ ВІДНОСИНИ І ПОЛІТИКА. ЗОВНІШНЬОПОЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ І СВІТОВИЙ ПОЛІТИЧНИЙ ПРОЦЕС.

Державна суверенність та національне самовизначення. Політичні механізми вирішення національних проблем. Соціально-етнічна структура сучасного українського суспільства. Концепція національно самовизначення і державного суверенітету в політичному суспільстві. Національна політика: принципи, шляхи реалізації.

Зовнішня політика та її роль в житті суспільства. Сутність і основні концепції зовнішньої політики. Співвідношення зовнішньої і внутрішньої політики. Принципи міжнародного права. Політична стабільність, конфлікти і війни. Цілісність і суперечливість світу. Загроза кризи цивілізації і політичні аспекти глобальних проблем. Філософська основа сучасного політичного мислення. Україна у сучасному світі.

Основні поняття/ключові слова: національне, етнічне, суверенітет, політичний процес, зовнішньополітична діяльність.

Рекомендована література

Воронянський О.В. Політологія: підручник / [Воронянський О. В., Кулішенко Т. Ю., Скубій І.В.]; Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка. - Харків: ХНТУСГ ім. Петра Василенка, 2017. - 179 с.

Герасимчук З.В., Лютак О. М. Регіональна політика транскордонного співробітництва: механізм формування та реалізації: монографія / З. В. Герасимчук, О. М. Лютак; Луц. нац. техн. ун-т. — Луцьк: Надстир'я, 2010. — 186, [2] с.

Грабовський О. І. Державна політика України у сфері соціально-економічного розвитку в контексті європейської інтеграції / Грабовський Олександр Ігорович; Львів. - Львів: Регіон. ін-т держ. упр.; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, 2018.

Закон України "Про Кабінет Міністрів України" [Текст]: станом на 10 трав. 2018 р. - офіц. вид. - Харків: Право, 2018. - 46, [1] с.

Ігнат'єва Т. В. Геополітика України в категоріях і поняттях: минуле та сучасність [Текст]: навч. посіб. [для студентів ВНЗ спец. "Політологія", "Історія України"] / Тетяна Ігнат'єва. - Кам'янець-Подільський: К-ПНУ ім. І. Огієнка, 2015. - 111 с.

Ігнатенко Т. С. Політика формування середнього класу: сутність, складові та пріоритетні напрями в Україні [Електронний ресурс] / Т. С. Ігнатенко // Бізнес Інформ. - 2018. - № 4. - С. 214-221.

Каріх І. Культурна політика як інструмент політики національної безпеки України [Електронний ресурс] / І. Каріх // *Evropsky politicky a pravni diskurz*. - 2017. - Vol. 4, Iss. 2. - С. 136-140.

Конституція України [Текст]: станом на 22 січ. 2018 р.: відповідає офіц. тексту. - Харків: Право, 2018. - 70, [2] с.

Оверчук О.В. Інформаційне суспільство: державна політика Великої Британії: монографія / Ольга Оверчук. — Рівне: Видавець Олег Зень, 2010. — 207 с.

Недбай В.В. Світова політика сучасності [Текст]: навчальний посібн. / В. В. Недбай. - Миколаїв: Швець В. Д., 2015. - 240 с.

Піча В. М., Хома Н. М. Політологія: підручник для студ. вищ. закладів освіти. — 5-те вид., стер. — Л.: Новий Світ-2000, 2008. — 304 с.

Піріг П. В. Україна та європейська політика. Самостійна робота студентів [Текст]: навч. посіб. / П. В. Піріг. - Київ: ПрАТ "Вищий навчальний заклад "Київська гуманітарна академія", 2014. - 60 с.

Політична думка XX – початку XXI століть: методологічний і доктринальний підходи: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.]. — Львів: «Новий Світ-2000», 2016. — Т. 1. — 516 с.

Політична думка XX – початку XXI століть: методологічний і доктринальний підходи: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.]. — Львів: «Новий Світ-2000», 2017. — Т. 2. — 535 с.

Політологія: підручник / О.В. Бабкіна (ред.), В.П. Горбатенко (ред.). — 3-тє вид., перероб., доп. — К.: Академія, 2008. — 567 с.

Політологія: підручник / [М. П. Требін та ін.]; за ред. проф. М. П. Требіна; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Харків: Право, 2018. — 460 с.

Реалізація державної молодіжної політики в Україні [Текст]: монографія / С. М. Домбровська [та ін.]. - Харків: Нац. ун-т цивіл. захисту України, 2018. - 197 с.

Сучасні міжнародні системи та глобальний розвиток (соціально-політичні, соціально-економічні, соціально-антропологічні виміри) [Текст]: [навч. посіб.] / [уклад.] Соснін О.В., Воронкова В. Г., Постол О. Є. — Київ: Центр навч. літ., 2015. — 554 с.

Телешун С.О., Рейтерович І.В. Вплив фінансово-політичних груп на прийняття стратегічних рішень у сфері політики та економіки: українські реалії: монографія. — К.; Херсон, 2008. — 151 с.

Цюрупа М.В., Ясинська В.С. Основи сучасної політології: підручник. — К.: Кондор, 2009. — 354 с.

Урін О.В. Політологія: конспект лекцій. – 5-те вид., доповн. та переробл. – Кременчук: ПП Щербатих О.В., 2008. – 304 с.

Федуняк С.Г. Діяльність європейських та євроатлантичних інститутів у сфері безпеки: навч. пос. для студ. ВНЗ. – Чернівці: Рута, 2008. – 327 с.

Цимбалістий В.Ф. Теорія міжнародних відносин: навч. посіб. – 3-тє вид., доповн. та виправл. – Л.: Новий Світ-2000, 2009. – 357 с.

Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України [Текст]: підручник / Людмила Чекаленко; [за наук. ред. М. А. Кулініча]; Дипломат. акад. України при М-ві закордон. справ України. - 2-ге вид., допов. і оновл. - Київ: LAT&K, 2015. – 477 с.

Чернега О.Б., Іваненко І.А. НАТО та система міжнародної безпеки: навч. посіб. – Донецьк, 2009. – 228 с.

Чернега О.Б., Білозубенко В.С. Спеціальні програми НАТО: навч. посіб. – Донецьк, 2009. – 219 с.

Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» № 2411-VI від 01.07.2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 40. – ст.527.

Тараненко Г. Г. Зовнішня політика України в умовах сучасних викликів глобальної і регіональної безпеки [Електронний ресурс] / Г. Г. Тараненко // *Politology bulletin*. - 2018. - Iss. 80. - С. 61-67.

Тема 10. НАЦІОНАЛЬНЕ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ ЯК МЕТА І ЗМІСТ ПОЛІТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.

Державний суверенітет — умова національного відродження. Політична стадія національного відродження.

Декларація про суверенітет. Акт про незалежність. Конституція.

Основні поняття/ключові слова: державний суверенітет, незалежність, Конституція.

Рекомендована література

Воронянський О.В. Політологія: підручник / [Воронянський О. В., Кулішенко Т. Ю., Скубій І.В.]; Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка. - Харків: ХНТУСГ ім. Петра Василенка, 2017. - 179 с.

Герасимчук З.В., Лютак О. М. Регіональна політика транскордонного співробітництва: механізм формування та реалізації: монографія / З. В. Герасимчук, О. М. Лютак; Луц. нац. техн. ун-т. — Луцьк: Надстир'я, 2010. — 186, [2] с.

Грабовський О. І. Державна політика України у сфері соціально-економічного розвитку в контексті європейської інтеграції / Грабовський Олександр Ігорович; Львів. - Львів: Регіон. ін-т держ. упр.; Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України, 2018.

Закон України "Про Кабінет Міністрів України" [Текст]: станом на 10 трав. 2018 р. - офіц. вид. - Харків: Право, 2018. - 46, [1] с.

Ігнат'єва Т. В. Геополітика України в категоріях і поняттях: минуле та сучасність [Текст]: навч. посіб. [для студентів ВНЗ спец. "Політологія", "Історія України"] / Тетяна Ігнат'єва. - Кам'янець-Подільський: К-ПНУ ім. І. Огієнка, 2015. - 111 с.

Ігнатенко Т. С. Політика формування середнього класу: сутність, складові та пріоритетні напрями в Україні [Електронний ресурс] / Т. С. Ігнатенко // *Бізнес Інформ*. - 2018. - № 4. - С. 214-221.

Каріх І. Культурна політика як інструмент політики національної безпеки України [Електронний ресурс] / І. Каріх // *Evropsky politicky a pravni diskurz*. - 2017. - Vol. 4, Iss. 2. - С. 136-140.

Конституція України [Текст]: станом на 22 січ. 2018 р.: відповідає офіц. тексту. - Харків: Право, 2018. - 70, [2] с.

Оверчук О.В. Інформаційне суспільство: державна політика Великої Британії: монографія / Ольга Оверчук. — Рівне: Видавець Олег Зень, 2010. — 207 с.

Недбай В.В. Світова політика сучасності [Текст]: навчальний посібн. / В. В. Недбай. - Миколаїв: Швець В. Д., 2015. - 240 с.

Піча В. М., Хома Н. М. Політологія: підручник для студ. вищ. закладів освіти. — 5-те вид., стер. — Л.: Новий Світ-2000, 2008. — 304 с.

Пиріг П. В. Україна та європейська політика. Самостійна робота студентів [Текст]: навч. посіб. / П. В. Пиріг. - Київ: ПрАТ "Вищий навчальний заклад "Київська гуманітарна академія", 2014. - 60 с.

Політична думка XX – початку XXI століть: методологічний і доктринальний підходи: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.]. — Львів: «Новий Світ-2000», 2016. — Т. 1. — 516 с.

Політична думка XX – початку XXI століть: методологічний і доктринальний підходи: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.]. — Львів: «Новий Світ-2000», 2017. — Т. 2. — 535 с.

Політологія: підручник / О.В. Бабкіна (ред.), В.П. Горбатенко (ред.). — 3-тє вид., перероб., доп. — К.: Академія, 2008. — 567 с.

Політологія: підручник / [М. П. Требін та ін.]; за ред. проф. М. П. Требіна; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - 2-ге вид., перероб. і допов. - Харків: Право, 2018. — 460 с.

Реалізація державної молодіжної політики в Україні [Текст]: монографія / С. М. Домбровська [та ін.]. - Харків: Нац. ун-т цивіл. захисту України, 2018. - 197 с.

Сучасні міжнародні системи та глобальний розвиток (соціально-політичні, соціально-економічні, соціально-антропологічні виміри) [Текст]: [навч. посіб.] / [уклад.] Соснін О.В., Воронкова В. Г., Постол О. Є. — Київ: Центр навч. літ., 2015. — 554 с.

Телешун С.О., Рейтерович І.В. Вплив фінансово-політичних груп на прийняття стратегічних рішень у сфері політики та економіки: українські реалії: монографія. — К.; Херсон, 2008. — 151 с.

Цюрупа М.В., Ясинська В.С. Основи сучасної політології: підручник. — К.: Кондор, 2009. — 354 с.

Урін О.В. Політологія: конспект лекцій. — 5-те вид., доповн. та переробл. — Кременчук: ПП Щербатих О.В., 2008. — 304 с.

Федуняк С.Г. Діяльність європейських та євроатлантичних інститутів у сфері безпеки: навч. пос. для студ. ВНЗ. — Чернівці: Рута, 2008. — 327 с.

Цимбалістий В.Ф. Теорія міжнародних відносин: навч. посіб. — 3-тє вид., доповн. та виправл. — Л.: Новий Світ-2000, 2009. — 357 с.

Чекаленко Л. Д. Зовнішня політика України [Текст]: підручник / Людмила Чекаленко; [за наук. ред. М. А. Кулініча]; Дипломат. акад. України при М-ві закордон. справ України. - 2-ге вид., допов. і оновл. - Київ: LAT&K, 2015. — 477 с.

Чернега О.Б., Іваненко І.А. НАТО та система міжнародної безпеки: навч. посіб. — Донецьк, 2009. — 228 с.

Чернега О.Б., Білозубенко В.С. Спеціальні програми НАТО: навч. посіб. — Донецьк, 2009. — 219 с.

Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики» № 2411-VI від 01.07.2010 р. // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 40. – ст.527.

Тараненко Г. Г. Зовнішня політика України в умовах сучасних викликів глобальної і регіональної безпеки [Електронний ресурс] / Г. Г. Тараненко // Politology bulletin. - 2018. - Iss. 80. - С. 61-67.

4. Методи навчання

Предметно-цільовий, інформативний, пізнавальний, аналітичний, виховний, діалогічний

5. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Тема	Завдання	Форма подання	Максимальна кількість балів
1-2	Політичні ідеї давньогрецьких та давньоримських філософів	Формою звіту про результати самостійного вивчення даної теми є домашні контрольні роботи або реферати	10
3-4	Політичні ідеї періоду реформації. Основні політичні ідеї представників теорії суспільного договору	Формою звіту про результати самостійного вивчення даної теми є домашні контрольні роботи або реферати	10
5-6	Просвітницькі ідеї про суспільство та право в Україні у XVIII столітті	Формою звіту про результати самостійного вивчення даної теми є домашні контрольні роботи або реферати	10
7-8	Політичний процес. Людина і влада	Формою звіту про результати самостійного вивчення даної теми є домашні контрольні роботи або реферати	10
9-10	Вибори та їх роль у суспільному житті	Формою звіту про результати самостійного вивчення даної теми є домашні контрольні роботи або реферати	10

Критерії оцінювання самостійної роботи:

Критерії оцінювання	Кількість балів
Глибоке розкриття проблеми з відображенням авторської позиції	9-10
Обґрунтоване розкриття проблеми	7-8
Тема розкрита неповно	5-6
Тема розкрита неповно з наявністю помилок	3-4
Розкритий лише окремий аспект	1-2
Робота не зараховано	

6. Форми проведення контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль Результати навчальної діяльності студентів здійснюються методами індивідуального усного опитування, перевірки рефератів, доповідей, конспектів матеріалу, визначеного для самостійної роботи студентів.

Поточний контроль за кожною темою передбачає оцінювання: активність на семінарських заняттях; виконання самостійної роботи (конспектування тем, що виносяться на самостійне опрацювання, написання рефератів, доповідей, наукових робіт).

Максимальна кількість балів за видами робіт встановлюється залежно від визначеної максимальної кількості балів за відповідну тему.

Критерії оцінювання окремих видів роботи студентів

Семінарські заняття – ефективна форма закріплення та поглиблення знань студентів з теоретичного матеріалу, набутого під час лекційних занять та в результаті самостійної роботи з першоджерелами, науковою літературою, матеріалами преси тощо. Найвищий бал ставиться на семінарському занятті, якщо студент в повному обсязі опанував програмовий матеріал, має глибокі і міцні знання. Вільно висловлює власні судження і переконливо їх аргументує, може аналізувати політичну інформацію та робити висновки. Використовує різні джерела інформації. Вміє сприймати новий навчальний матеріал, проблему в комплексі. Рецензує та доповнює відповіді своїх товаришів. Здатний відповідно презентувати власну інтерпретацію (версію, розуміння, оцінку) політичних явищ.

Реферат є складовою частиною навчального процесу, під час якого студент самостійно опрацьовує матеріал з навчальної дисципліни. Метою підготовки реферату є набуття навичок самостійної роботи з першоджерелами, документами, літературними джерелами, матеріалами преси, наукової літератури.

Тему рефератів для студентів визначає викладач в індивідуальному порядку.

Орієнтовний обсяг реферату – 10-15 ст. друкованого тексту формату А-4.

Реферат обов'язково повинен включати: складний план (3-4 питання); зміст реферату; список використаної літератури з посиланням у тексті (не менше 5 джерел); оформлення згідно чинних стандартів.

Реферати на перевірку здаються у визначений викладачем термін. Методична допомога студенту з питань підготовки реферату надається викладачем на консультаціях, визначених за графіком. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за підготовку реферату, залежить від максимальної кількості балів, встановлених для відповідної теми в межах змістового модулю.

Доповідь – складова частина самостійної роботи студента. Мета підготовки доповіді – набуття навичок самостійної роботи з політичною літературою, науковими статтями, пресою.

Тему доповіді для студента визначає викладач в індивідуальному порядку. Орієнтовний обсяг доповіді – 5-7 сторінок друкованого тексту формату А-4.

Останній термін прийняття доповіді встановлюється викладачем відповідно до вимог навчального процесу.

За несвоєчасне виконання завдань кількість балів може бути зменшена.

Критерії оцінювання при поточному контролі:

Критерії оцінювання	Кількість балів
Студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання, практичних висновків, вміння приймати необхідні рішення, вільне володіння науковими термінами, аналізує причинно-наслідкові зв'язки	9-10
Студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосовувати його щодо конкретно поставлених завдань, у деяких випадках нечітко формулює правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності.	7-8
Студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє інтегровано застосовувати набуті знання для аналізу конкретних ситуацій, нечітко формулює основні теоретичні положення.	4-6
Студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, науковою термінологією, невірно формулює основні теоретичні положення.	1-3

Підсумковий (семестровий) контроль здійснюється у формі заліку.

Контрольні питання:

1. Поняття політики. Політика як суспільне явище та об'єкт дослідження політичної науки.
2. Предмет політології. Політологія в системі сучасного суспільствознавства.
3. Політика як соціальне явище.
4. Політична думка стародавнього Сходу.
5. Політичні доктрини античності.
6. Період розквіту давньогрецької політичної думки.
7. Політична думка Стародавнього Риму та епохи Середньовіччя.
8. Політична наука в епоху Відродження.
9. Політичні вчення періоду буржуазних революцій в Голландії і Англії.
10. Політичні вчення епохи Просвітництва.
11. Раціоналістичні концепції політики.
12. Марксистські погляди на політику.
13. Західноєвропейські політичні теорії XIX-XX ст. Теорії держави і права.
14. Західноєвропейські політичні теорії XIX-XX ст. Політична соціологія.
15. Становлення соціально-політичної думки в Україні.
16. Дореволюційний етап розвитку української політичної науки.

17. Міжвоєнний етап розвитку української політичної науки.
18. Післявоєнний етап розвитку української політичної науки.
19. Історичні форми української державності.
20. Методи і способи вивчення політики.
21. Політична влада і форми її здійснення.
22. Влада як одна з найголовніших категорій політології.
23. Демократія: сутність, доктрини, різновиди.
24. Політичні еліта в структурі влади.
25. Сутність політичного лідерства та його типологія.
26. Поняття політичної системи суспільства.
27. Структура та механізм функціонування політичної системи суспільства.
28. Держава як базовий елемент політичної системи суспільства.
29. Форми державного правління.
30. Форми державного устрою та політичні режими.
31. Поняття громадянського суспільства. Проблеми формування громадянського суспільства в Україні.
32. Сутність та основні принципи правової держави, її співвідношення з громадянським суспільством.
33. Сутність, функції та типологія політичних партій.
34. типологія політичних партій. Проблема багатопартійності в Україні.
35. Сутність і функції суспільно-політичних рухів.
36. Поняття, структура та функції політичної культури.
37. Сутність політичної свідомості.
38. Національна політика і сучасність.
39. Етнонаціональні відносини і політика.
40. Сучасна етнополітична ситуація в Україні.
41. Особа і політика.
42. Зовнішня політика та її роль в житті суспільства.
43. Зовнішньополітична діяльність і світовий політичний процес. Україна у сучасному світі.
44. Цілісність і суперечливість світу. Загроза кризи цивілізації і політичні аспекти глобальних проблем.
45. Європейський вибір України як мета і зміст політичної діяльності.
46. Вибори та їх роль в житті суспільства.
47. Геополітика. Україна та світ у сучасному геополітичному вимірі.

7. Розподіл балів, які отримують студенти

За результатами поточного контролю та самостійної роботи											Сума балів
	T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	
Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Відвідування семінарських занять		1		1		1		1		1	5
Робота на семінарському занятті		7		7		7		7		7	35
Самостійна робота		10		10		10		10		10	50
Загальна кількість балів											100

Шкала відповідності оцінок

Оцінка за стобальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Значення оцінки	Рівень компетентності
90 – 100	A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками	Високий (творчий)
82 – 89	B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	Достатній (конструктивно-варіативний)
74 – 81	C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	
64 – 73	D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	Середній (репродуктивний)
60 – 63	E	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	
35 – 59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	Низький (рецептивно-продуктивний)
0 – 34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	

Рекомендована література

1. Абетка української політики: довідник. – К.: Смолоскип, 2005. – 328 с.
2. Алексєєнко І. В. Міжнародні політичні процеси: навч. посіб. / Алексєєнко І. В. – Донецьк: Норд-Прес, 2009. – 289 с.
3. Баюк Микола Іванович. Формування та реалізація політики державної безпеки в гуманітарній сфері України [Текст]: автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр.: 25.00.05 / Баюк Микола Іванович; Хмельниц. облрада, Хмельниц. ун-т упр. та права. - Хмельницький, 2018. - 20 с.
4. Бутирська Ірина Валентинівна. Політичні чинники розвитку соціальної політики в нових державах- членах Європейського Союзу [Текст]: автореф. дис. ... д-ра політ. наук: 23.00.04 / Бутирська Ірина Валентинівна; Чернів. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. - Чернівці, 2018. - 40 с.
5. Бурдяк В. І. Політична культура, ідеологія, психологія: навч. посіб. / Бурдяк В. І., Ротар Н. Ю. – Чернівці: Рута, 2006. – 104 с.
6. Гаєвський Б. А. Сучасна українська політологія: навч. посіб. / Борис Аркадійович Гаєвський. – К.: Міжрегіон. акад. управління персоналом (МАУП), 1999. – 266 с.
7. Гелей С. Д. Політологія: навч. посіб. / С. Д. Гелей, С. М. Рутар – 7-ме вид., перероб. і допов. – К.: Знання, 2008. – 415 с.
8. Герасимчук Т. Ф. Концептуальні основи теорії політики: навч. посіб. / Герасимчук Т. Ф., Киридон А. М., Троян С. С. – Рівне: Вид. Зень О.М., 2008. – 307 с.
9. Головка О.М. Інформаційно-правова політика України у сфері безпеки людини у медіапросторі [Текст]: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / Головка Ольга Михайлівна; НДІ інформатики і права Нац. акад. прав. наук України. - Київ, 2018. - 19 с.
10. Гонюкова Л. В. Суспільно-політичні об'єднання: теорія і практика: навч.-метод. посіб. / Л. В. Гонюкова, Б. М. Максимець. – К.: Генеза, 2009. – 234 с.
11. Дергачев В.А. Геополитический словарь-справочник / Дергачев В. А. – К.: КНТ, 2009. – 592 с.
12. Грабовський О. І. Державна політика України у сфері соціально-економічного розвитку в контексті європейської інтеграції / Грабовський Олександр Ігорович; Львів. - Львів: Регіон. ін-т держ. упр.; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України, 2018.
13. Гриценко З. І. Історія світової та вітчизняної культури, соціологія, політологія: Короткий словник термінів і понять / Гриценко З. І., Довбня О. М., Волошан М. М. – Х.: Харківський держ. аграрний ун-т ім. В. В. Докучаєва, 1998. – 122 с.
14. Зеленков М. Ю. Политология для юристов в таблицах и схемах: учеб. пособие / Зеленков М. Ю. – Ростов-на-Дону: Феникс, 2009. – 587 с.
15. Історія політичної думки: підручник / за заг. ред. Н. М. Хоми [І. В. Алексєєнко, Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна та ін.]. – Л.: «Новий світ – 2000», 2016. – 1000 с.
16. Історія політичної думки: навч. енцикл. словник-довідник для студентів вищ. навч. закл. / За заг. ред. Н.М. Хоми [В.М. Денисенко, Л.Я. Угрин, Г.В. Шипунов та ін.]. – Львів: «Новий Світ-2000», 2014. – 766 с.
17. Історія політичної думки: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, І. Ю. Вільчинська та ін.]; 2-е вид., перероб. і доп. – Львів: «Новий Світ–2000», 2017. – Т.1.: Від зародження до початку ХХ ст. – 404 с.
18. Історія політичної думки: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, І. Ю. Вільчинська та ін.]; 2-е вид., перероб. і доп. – Львів: «Новий Світ–2000», 2017. – Т.2.: ХХ – початок ХХІ ст. – 598 с.
19. Колодій А. Політологія: [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / А. Колодій, В. Харченко, Л. Климанська, Я. Космина. – К.: Ельга-Н, Ніка-Центр, 2007. – 584 с.
20. Кормич А. І. Історія вчень про державу і право: навч. посіб. / Кормич А.І. – К.: Правова єдність, 2009. – 312 с.
21. Короткий оксфордський політичний словник / пер. з англ.; за ред. Ієна Макліна, Алістера Макмілана. – 2-е вид. – К.: Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2006. – 789 с.

22. Корсунський С. В. Енергетична дипломатія: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / Корсунський С.В. – К.: Вищ. шк., 2008. – 159 с.
23. Кочубей Л. О. Вибірчі технології: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / Кочубей Л. О. – К.: Укр. центр політ. менеджменту, 2008. – 332 с.
24. Кузенко У. І. Політична функція держави та її реалізація в Україні / Уляна Іванівна Кузенко. – Івано-Франківськ: Приват. ВНЗ Ун-т Короля Данила, 2018. – 20 с.
25. Кухта Б. Політологія. Історія і теорія політичної науки: курс лекцій / Кухта Б., Красівський О., Ліпенцев А. – Львів: Кальварія, 2004. – 272 с.
26. Лазор О. Д. Державна служба в Україні: навч. посіб. / О. Д. Лазор, О. Я. Лазор – 3-тє вид., доп. і переробл. – К.: Дакор, 2009. – 560 с.
27. Лібералізм. Ліберальна традиція політичного мислення від Джона Локка до Джона Роулза: антологія / уклад.: О. Проценко, В. Лісовий. – 2-ге вид., переробл. – К.: Простір; Смолоскип, 2009. – 1123 с.
28. Ліпкан В. А. Національна безпека України: навч. посіб. / Ліпкан В. А. – 2-ге вид. – К.: КНТ, 2009. – 574 с.
29. Логвина В. Л. Політологія: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / В. Л. Логвина, А. О. Михайлик. – 2-ге вид. – Кам'янець-Подільський: ФОП Сисин О.В.; Абетка, 2009. – 304 с.
30. Мадіссон В. В. Політологія міжнародних відносин: [навч. посіб. для студ. гуманітарних фак. вищ. закл. освіти] / В. В. Мадіссон, В. А. Шахов – К.: Либідь, 1997. – 174 с.
31. Милюха Г. В. Международные отношения и мировая политика: учеб. пособие / Милюха Г. В., Резников В. В., Чумакова А. С. – Х.: Етнограф, 2009. – 120 с.
32. Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та семінарських занять з навчальної дисципліни "Політологія" (відповідно до вимог ECTS): для студ. IV курсу ден. ф-тів / Національна юридична академія ім. Ярослава Мудрого / уклад. Михайло Петрович Требін. – Х.: Нац. юрид. академія України, 2008. – 53 с.
33. Обушний М. І. Політологія: довідник, навч. посіб. / Обушний М. І., Коваленко А. А., Ткач О. І. – К.: Довіра, 2004. – 599 с.
34. Піча В. М. Політологія: [підруч. для студ. вищ. закл. освіти] / Піча В. М., Хома Н. М. – 5-тє вид., стер. – Львів: Новий Світ-2000, 2008. – 304 с.
35. Політична думка XX – початку XXI століть: методологічний і доктринальний підходи: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.]. – Львів: «Новий Світ-2000», 2016. – Т. 1. – 516 с.
36. Політична думка XX – початку XXI століть: методологічний і доктринальний підходи: підручник: у 2-х т. / за заг. ред. Н. М. Хоми; [Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенко та ін.]. – Львів: «Новий Світ-2000», 2017. – Т. 2. – 535 с.
37. Політологічний енциклопедичний словник / відп. ред. Ю. С. Шемшученко; упоряд. В.П.Горбатенко. – 2-е вид., доп. і перероб. – К.: Генеза, 2004. – 735 с.
38. Політологічний енциклопедичний словник: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Горбатенко В.П., Саприкін А. П., Шемшученко Ю. С. та ін. – К.: Генеза. 2007. – 395 с.
39. Політологія: академіч. курс: підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / ред. кол.: Микола Іванович Панов. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Видав. дім "Ін Юре", 2006. – 520 с.
40. Політологія: історія та методологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. Ф. М. Кирилюк. – К.: Здоров'я, 2000. – 630 с.
41. Політологія: Конспект лекцій / Український держ. морський технічний ун-т ім. адмірала Макарова; Миколаївський гуманітарний ін-т; за ред. О. В. Бобіна. – Миколаїв: УДМТУ, 2003. – 79 с.
42. Політологія: навч. посіб. / за ред. Б. Л. Дем'яненка. – 3-тє вид., доп. і уточ. – К.: ВЦ ТОВ Софія, 2008. – 754 с.
43. Політологія: підруч. для вищ. закл. освіти / наук. ред. Антоніна Колодій. – К.: Ельга-Н, 2000. – 582 с.
44. Політологія: підруч. для вищ. навч. закл. III–IV рівнів акредитації / за ред. Ф. М. Кирилюка. – 2-е вид., перероб. і доп. – К.: Здоров'я, 2004. – 775 с.

45. Політологія: підруч. / за ред. М. М. Вегеш. – 3-тє вид., перероб. і доповн. – К.: Знання, 2008. – 384 с.
46. Політологія: підруч. / за ред. О. В. Бабкіна, В. П. Горбатенка. – 3-тє вид., перероб., доп. – К.: Академія, 2008. – 567 с.
47. Політологія: [підруч. для студентів вищ. навч. закл.] / за ред. В. Г. Кременя, М. І. Горлача. – К.; Х.: Єдинорог, 2007. – 640 с.
48. Політологія: [підруч. для студ. вищ. навч. закл.] / Київський національний торговельно-економічний ун-т; за ред. Ю. І. Кулагіна, В. І. Полуріза. – К.: Альтерпрес, 2002. – 612 с.
49. Політологія. Політичні системи в умовах демократизації: тексти лекцій для студ. усіх і спец. форм навчання / Київський національний ун-т будівництва і архітектури. ? К.: КНУБА, 2009. ? 88 с.
50. Політологія у запитаннях і відповідях: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / за ред. К. М. Левківського. – К.: Вищ. шк., 2003. – 263 с.
51. Політологія у схемах, таблицях, визначеннях: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / за ред. І. С. Дзюбка. – 3-є вид., доопр. і доповн. – К.: Вид-во Європ. ун-ту, 2002. – 178 с.
52. Порівняльне правознавство. Порівняльна політологія: Системат. бібліогр. покажчик / НАН України / за ред. О. С. Кресіна, І. О. Кресіної. – К.: Ін-т держ. і права ім. В. М. Корецького, 2002. – 311 с.
53. Потульницький В. Нариси з української політології (1991–2006) / Потульницький В. – К.: Либідь, 2007. – 320 с.
54. Почепцов Г. Г. Інформаційна політика: навч. посібн. / Г. Г. Почепцов, С. А. Чукут. – 2-ге вид., стер. – К.: Знання, 2008. – 663 с. (серія “Вища освіта ХХІ століття”).
55. Прикладна політологія: навч. посіб. / за ред. В. П. Горбатенка. – К.: Академія, 2008. – 472 с.
56. Реалізація державної молодіжної політики в Україні [Текст]: монографія / С. М. Домбровська [та ін.]. - Харків: Нац. ун-т цивіл. захисту України, 2018. - 197 с.
57. Рудич Ф. М. Політична система та інститути громадянського суспільства в сучасній Україні: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Рудич Ф. М., Балабан Р. В., Ганжуров Ю. С. та ін. – К.: Либідь, 2008. – 439 с.
58. Рудич Ф. М. Політологія: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Рудич Ф. М. – 3-тє вид., перероб., доповн. – К.: Либідь, 2009. – 480 с.
59. Рябов С. Г. Політологія: словник термінів і понять / С. Г. Рябов / Федерація профспілок України; Український ін-т туризму. – К.: ТанDEM, 1996. – 192 с.
60. Санжаров С. М. Історія вчень про державу і право. Від найдавніших часів до початку ХІХ століття: навч. посіб. / Санжаров С.М. / Східноукр. нац. ун-т ім. В. Даля. – Луганськ, 2008. – 148 с.
61. Урін О. В. Політологія: конспект лекцій / Урін О. В. – 5-тє вид., доповн. та перероб. – Кременчук: ПП Щербатих О. В., 2008. – 304 с.
62. Федуняк С. Г. Діяльність європейських та євроатлантичних інститутів у сфері безпеки: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Федуняк С. Г. – Чернівці: Рута, 2008. – 327 с.
63. Феномен пропаганди та антипропаганди у сучасному світі: історико-політологічний дискурс [Текст]: монографія. - Запоріжжя: Інтер-М, 2018.
64. Цимбалістий В. Ф. Теорія міжнародних відносин: навч. посіб. / Цимбалістий В. Ф. – 3-тє вид., доп. та випр. – Львів: Новий Світ-2000, 2009. – 357 с.
65. Цюрупа М. В., Ясинська В. С. Основи сучасної політології: підруч. / М. В. Цюрупа, В. С. Ясинська. – К.: Кондор, 2009. – 354 с.
66. Чернега О. Б. НАТО та система міжнародної безпеки: навч. посіб. / О. Б. Чернега, І. А. Іваненко. – Донецьк, 2009. – 228 с.